

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 stycznia 2022 r. ZUS I Oddział w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 2 i 3 w zw. Z art. 6 ust. 1 pkt.4 , art. 12 ust. 1, art. 13 pkt. 2, art. 18 ust.3, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r o systemie ubezpieczeń społecznych, stwierdził, że M. R. (1) z tytułu wykonywania umowy zlecenia na rzecz płatnika składek (...) spółki z oo w Ł. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym , tj. emerytalnemu , rentowym i wypadkowemu w okresie 11.11.2020 r do 13.12.2020 r i określił podstawę wymiaru składek. /decyzja w aktach ZUS – k. 28/

Decyzja oraz pismo w toku postępowania administracyjnego (nadane w dniu 30.11.2021 r, zawierające między innymi pouczenie o treści art. 10 § 1 oraz art. 73 kpa) były doręczane M. R. w trybie doręczenia zastępczego na adres w J., ul. (...).

/koperta – k.20, 30, pismo – k.18 akt ZUS/

W dniu 3 marca 2022 r. odwołanie od powyższej decyzji złożył płatnik, wnosząc o zmianę decyzji poprzez uznanie, że ubezpieczona wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/odwołanie k.3 – 5/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

/odpowiedź na odwołanie k.30 - 32/

Zainteresowana M. R. (1) opuściła teren Rzeczypospolitej w dniu 21.11.2021 roku.

/informacja Straży Granicznej – k. 51/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Decyzja podlegała uchyleniu jako wydana z rażącym naruszeniem prawa.

Zgodnie z art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c., jeżeli decyzja nakładająca na ubezpieczonego zobowiązanie, ustalająca wymiar tego zobowiązania lub obniżająca świadczenie, została wydana z rażącym naruszeniem przepisów o postępowaniu przed organem rentowym, sąd uchyla tę decyzję i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania organowi rentowemu.

Dzięki takiemu unormowaniu sąd może badać wady wynikające z naruszenia nie tylko prawa materialnego, lecz także procesowego. Jak wynika z uzasadnienia projektu zmian k.p.c. z 2019, niezależnie od tego, czy wady te dotyczą formy, czy treści decyzji, ich wspólną cechą jest to, że naruszają przepisy o postępowaniu przed organem rentowym w takim stopniu, że ich konwalidacja jest niemożliwa.

Zgodnie z art. 7 k.p.a., w toku postępowania organy administracji publicznej również z urzędu podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego.

Zgodnie z art. 9 kpa organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu niezajomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek.

Zgodnie z art. 10 § 1 kpa organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, a według art. 73 § 1 kpa strona ma prawo wglądu w akta sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów.

Należy też przypomnieć, że zgodnie z art. 109 § 1 k.p.a. decyzję doręcza się stronom na piśmie.

Przechodząc do meritum wskazać należy, że przedmiotem spornej decyzji jest ustalenie podlegania ubezpieczeniom M. R. (1) w związku z zawartą umową zlecenie z (...) spółką z o.o. w Ł.. Konsekwencją takiej decyzji, w przypadku jej uprawomocnienia, będzie obowiązek zapłaty składek. W przypadku umowy zlecenia składki na ubezpieczenie emerytalne finansują z własnych środków w równych częściach ubezpieczony i płatnik. (art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 o systemie ubezpieczeń społecznych, Dz.U. 2022 poz. 1009), a skoro tak, to przedmiotowa decyzja także rodzi konsekwencje w postaci nałożenia zobowiązania na ubezpieczonego, a więc mieści się w kategorii decyzji, o których mowa w (...) § 2¹ k.p.c.

Zainteresowana M. R. (1) jest stroną postępowania, w tym przed organem rentowym (art. 28 k.p.a.). Tymczasem z materiału dowodowego sprawy wynika, że organ rentowy nie doręczył zainteresowanej prawidłowo żadnych pism w toku postępowania przed organem rentowym, w tym zaskarżonej decyzji. Pierwsze pismo kierowane do zainteresowanej zostało nadane w dniu 30.11.2021 roku, na adres w J.. Natomiast z informacji uzyskanych ze Straży Granicznej wynika, że opuściła teren Rzeczypospolitej w dniu 21.11.2021 r i brak informacji, by ponownie przekroczyła granicę. Zatem kierowanie korespondencji na adres w Polsce nie mógł odnieść zamierzonego skutku.

Przy czym doręczenie decyzji przez organ rentowy ma kluczowe znaczenie, bowiem od tego momentu biegnie dla strony termin do wniesienia odwołania. Zakończenie postępowania administracyjnego z naruszeniem przepisów proceduralnych o udziale strony, doręczaniu decyzji stanowi podstawę wznowienia tego postępowania (art. 145 k.p.a), jak również postępowania sądowego – w przypadku rozpoznania sprawy przez sąd (art. 401 pkt 2 k.p.c.). Postępowanie sądowe prowadzone bez udziału zainteresowanego byłoby dotknięte nieważnością. Należy zaakcentować, że brak prawidłowego doręczenia decyzji stronie przez organ rentowy z tej przyczyny, że nie można ustalić jej adresu, nie uprawnia organu rentowego do „przerzucenia” obowiązku ustalenia adresu na sąd czy ustanowienia dla strony kuratora dopiero w postępowaniu sądowym, skoro od samego początku zainteresowana nie miała możliwości i nie brała udziału w postępowaniu administracyjnym.

Reasumując, Sąd uznał, że brak prawidłowego doręczenia pism w toku postępowania administracyjnego zainteresowanej, w tym decyzji, stanowi rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c.

W konsekwencji Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Organ rentowy winien zabezpieczyć zainteresowanej udział w postępowaniu administracyjnym a następnie doręczyć decyzję i załączyć do akt dowód tego doręczenia, po uprzednim ustaleniu jej aktualnego miejsca pobytu, ewentualnie po skorzystaniu z możliwości zapewnienia stronie reprezentacji w trybie art. 34 kpa.